חומר רקע: קומראן – ויקי יוסי בן יועזר איש צרדה סרך היחד מוזאון ישראל דיגיטציה

סרך היחד - ויקיציטוט פשר חבקוק – ויקיציטוט בית אבי חי – סיפור על אור וחושך

בית הקלפים: החוקר שגילה יהדות אחרת בארץ ישראל פרופ' אלישע קימרון

התיאוריה שכבשה את המגילות הידען עדנה אולמן מרגלית

הכהונה כפי שלא היכרתם ט"ו: הכהונה בפולחן השמש ובתרועת מלחמה - הידען

מי חיבר את מגילות קומראן - פרופ' איל רגב

המגילות ושאלת האיסיים - מיתוס או מציאות

כתבי קומראן והרעיון המשיחי - פרופסור ישראל קנוהל

מפגש 43 - פרופ' רחל אליאור – מגילות מדבר יהודה

קישור לכתבה מי כתב את מגילות מדבר יהודה – רחל אליאור

3.06 "מגילת המזמורים" היא תהילים שבמגילות מדבר יהודה יש הרבה יותר מ 150 מזמורים שיש במגילות המקרא ... כל כתבי מדבר יהודה הם כתבי קודש ... אלוהים הוא הגיבור הראשי, ציון עיר הקודש המקדש והכהונה ... זו ספריה יהודית נוספת ...

5.00 תיאור הגילוי של המגילות ...בגלל שכתיבה הייתה על עור, החומר מתכלה ... לפני הגילוי, התנך העתיק ביותר היה כתר ארם צובה כ 1000 לספירה ... 9.00 הן נקראו מגילות קומראן, או מדבר יהודה ... הן נמצאו ב 11 מערות ... כל אחת מהן הייתה עטופה כמו ספר תורה, כמו תינוק .... 930 מגילות חלקן ארוכות 12 מטר חלקן כמה ס"מ ... יש שם כ 300 ספרים שמהם הכרנו רק רבע ... מספר מגילות תהילים מסומנות לפי מספר המערה ...

11.10 **רבע הממצא הם ספרי מקרא מוכרים** ... המגילות נקרעו מכיוון שהבדווים רצו למקסם את הרווחים ... בעיקר מה שהיה במערה 4.... ולכן לקח 50 שנה לשחזר את מה שהיה כתוב בהן ...

13.30 **המגילה הראשונה שראה סוקניק ב 1947 כ"ט בנובמבר, היה סרך היחד** ... ראה פסוק אחד והייתה הפסקת חשמל**... "והם מחלקים יחד ברכוש ובהון"** .. לא פסוק מקראי .. זה **הזכיר לו משפט מיוספוס פלביוס שכתב על האיסיים ... אם** לא הייתה הפסקת חשמל **היה ממשיך לקרוא** כתוב: **הכוהנים בני צדוק ואנשי בריתם**... **זרע אהרון קודש קודשים** ... הלכות מקדש, נסכים, קורבנות, כלומר **כל הספרייה שנמצאה שם היא כוהנית** ...**מחברי המגילות קוראים לעצמם הכוהנים לבית צדוק ואנשי בריתם זרע אהרון ...**

15.20 אלה חדשות נפלאות ... גילוי ספריה חדשה בת 2000 שנה .... אבל זה היה עם תחילת מלחמת העצמאות ... ובמשך 20 אסור היה ליהודי לראות את המגילות ... המגילות נשארו בידי הנזירים הנוצרים שגרו בשני צידי הגבול ולהם היה מעבר בין ישראל וירדן ... בתחילת שנות ה 50 התפרסמה מודעה בעיתון אמריקאי על מכירת 3 מגילות, וידין בנו של סוקניק קנה אותם מתרומה של גוטסמן .... ישעיהו, המקדש, ומלחמת בני אור בבני חושך ...

19.00 **שלמה מורג** ראה שהשפה דומה מאוד לנוסח יהודי תימן ... בספר שמואל יש חלקים שנמצאים במגילות ולא במקרא ... הוא גם **אמר שהחלקים המקראיים הם עם כל הניקוד המלא ... למנוע פרוש אחר**

... או **ביחזקאל כתוב במקרא " ונוגה לו סביב" במגילות זה " נוגה מרכבה לו סביב" אולי מכיוון שחכמינו אמרו "אין דורשים במרכבה"** ....

22.00 **רבע נוסף הוא ספריה של שירות מלאכים וכהנים** ... עולת השבת מגילת הברכות משמרות הכוהנים ... **בעצם מיסטיקה** .... **כל אחת מהן מתחילה בציון תאריך וזה חשוב** .... כי בלוח היהודי בזמננו אין תאריכים קבועים לראש השנה ... רחל אליאור חוקרת את המיסטיקה היהודית ... היא ראתה כתוב "זו שירת עולת השבת הראשונה ברביעי בחודש הראשון" וכך הלאה ... אבל בלוח היום אין דבר כזה ... זה משהו שלא הכרנו ...**מבחינתם היה חשוב שלכל שבת היה תאריך קבוע ... לפניהם עמד לוח שנה אחר** ... אצלנו זה לוח של חכמים ..יש בו עיבור ובתורה אין ... הלוח שלהם הוא כנגד הלוח שלנו ...

25.20 שלושת הרבעים שאינם מקרא .. 1.<u>שירות המלאכים</u>, קרי המיסטיקה ... 2.<u>ספרות פולמוסית עזה</u> ... <u>ו 3. כמו תורה / פרה תורה ... הרחבה של התורה</u> ... בשלוש החלקים האלה <u>יש עיסוק רב בנושא הלוח</u> ...

25.58 טענת מחברי המגילות ... בספר חנוך ... חנוך בראשית ה כא-כד ... "ויתהלך חנוך את האלוהים בעיננו כי לקח אותו אלוהים" .... **<u>חנוך</u>** הוא ה<u>שביעי</u> בדורות האדם ... חנוך זה חינוך ... הוא נלקח לשמים ללמוד לקרוא ולכתוב ולחשב ... ספר היובל פרוש לסיפור חנוך ... המלאכים לימדו אותו, והמלאכים מייצגים את הערכים שאין להם ייצוג מוחשי ... לכן יש מלאכי דעת וצדק וקודש ונס ושלום ...

<u>סיפורן של מגילות ים המלח</u>

28.50 **בזיכרון המקודש של הכוהנים לבית צדוק נאמר שחנוך נלקח ללמוד את לוח השנה – קוסמולוגיה** ... המלאכים מדברים רק עברית ... וחנוך שלימד את בניו, שושלת שמגיעה למלכיצדק.... חנוך נלקח לשמים בגיל 70 ... היה שם 7 יובלים.. חזר ללמד את בנו מתושלח את מה שלמד ...

30.33 המלאכים אמרו: כל שנה תתחיל ביום רביעי ... יום בריאת המאורות ... הדברים שלפני הזמן - המלאכים גן עדן - נבראו בשלושת הימים הראשונים .... כל שבעה ימים שבת, בשנה שמתחילה תמיד ביום רביעי .. כל 7 חודשים ראשונים בשנה הם שבעת מועדי אדוני .. כל 7 שנים שמיטה ... בכל שנה של 364 ימים יהיו 52 שבתות ו 18 ימי מועדות ...**בסך הכל 70 קודש - יום חופש ... זה בעולם בו העבדות הייתה נורמה ... בכל בית היו עבדים ושפחות ... היהודים שהסיפור שלהם מתחיל "עבדים היינו לפרעה במצרים" ולהם נתנו 70 הימים המקודשים ימי החופש**... 7 המועדים הם: פסח, חג המצות, הנף העומר, חג השבועות, יום זיכרון תרועה, יום הכיפורים, וסוכות ... כולם בין ניסן לתשרי.... את המחזוריות השנתית הזאת הכוהנים שמרו מכל משמר .... עליה נכרתה הברית ....

34.00 יש מגילות של משמרות הכהונה לאורך של 600 שנה ... בכל אחת מהן משרתת משפחה אחת ... זו שושלת מזרע אהרון ... כל זאת עד 175 לפנה"ס ... וצדוק לבית אהרון היה הכוהן שמשך את דוד למלך ...

אנטיוכוס ה 3 [187-242 לפנה"ס] הסלאוקי כובש את ירושלים בתמיכת היהודים כאשר יצא להביס את משפחת תלמי כיון שרצה את רצועת חוף ארץ ישראל , אבל בהמשך הוא נוחל מפלות קשות מידי הרומאים ונדרש לשלם פיצויים עצומים .... ב 175 לפנה"ס עולה לשלטון **אנטיוכוס ה 4 והוא דורש יומולדת כל חודש לפי הלוח שלו** ... **כי מקבלים מתנות .. במילים אחרות מיסים ....**

36.45 **הלוח הסלאוקי היה לוח ירחי שמתחיל בסתיו ב 25 בדצמבר** מתחיל מימי הרודוטוס ... אין בו מספר ימים קבוע ... ויש בו עיבור ... **הכוהן הגדול חוניו לבית צדוק מסכים אבל אומר: תקבל מתנות אבל לא לפי הלוח היווני כי זה מתנגש לפעמים עם חגי הלוח העברי** ... אגב תמורת המתנות המלכים גם נתנו מתנות בדמות דרכים ובניינים ואצטדיונים וקרקסים ומערכות מים ... הציבור קיבל את זה בכל מקום מלבד בירושלים ..

39.30 **אנטיוכוס לא מקבל את זה ומדיח אותו** ... **הוא מוציא מכרז למשרת הכהונה ומי ששילם הוא יאסון ... מתייוון, שקבל עליו לשלם מס לפי הלוח היווני** .... זה אחיו של חוניו .... הוא ניסה לרבע את העיגול אבל אם שבת נופל ביום המיסים אין מה לעשות .... ואז מגיע מנלאוס, שלא היה כלל לוי משלם יותר ומתמנה לכהן גדול, והאחרון אלקימוס שהגיע ב 167 לפנה"ס ... על הרקע הזה נפתחה מלחמת החשמונאים ... המלחמה הסתיימה ב 164 ... החשמונאים הראשונים היו נאמנים לדת היהודית מתתיהו יהודה ואלעזר ...

41.57 אחרי שאנטיוכוס מת החלו שני בניו להילחם על השליטה בארץ ישראל ..

אלכסנדר באלאס לקח את יונתן החשמונאי כגנרל שלו ... והוא מנצח את דמיטריוס וממנה את יונתן לכוהן גדול ונשיא יהודה ....

דמיטריוס שלקח את שמעון כגנרל ...חוזר ומנצח את באלאס ואז ממנה את שמעון לכוהן גדול.. שכובש את חקרא מעוז המתייוונים ..

אחרי מות שמעון מתמנה יוחנן הורקנוס שבתחילה הוא וסאל של בית סלאוקוס אבל עם מות אנטיוכוס ה 4 הוא מתחזק ומתחיל במסע כיבושים ומגדיל את ממלכת החשמונאים לפי 2 ממה שקבל ...בשלב מאוחר הוא מתחיל בגיור עמים שכבש ...

עם מות הורקנוס תופס את השלטון יהודה אריסטובולוס 1 אבל

הוא מת תוך שנה ועולה אלכסנדר ינאי שממנה עצמו למלך בנוסף לכהונה הגדול .. הוא מגדיל את הממלכה החשמונאית שוב בכמעט פי 2 אבל במקביל מצית את זעם העם, הפרושים בראשם לכדי מרד ...

אשתו שלומציון היא שהביאה לבסוף לשלום בתוך העם ...

ממלכת החשמונאים

43.30 מקריאה שירה מתוך "מזמורי שלמה": "אתה אדוני בחרת בדוד למלך על ישראל ואתה נשבעת לו על זרעו עד עולם כי לא תכרת ממלכתו לפניך ובעוונותינו קמו עלינו חטאים ויתנפלו עלינו וידיחונו אשר לא הבטחת למו המה לקחו בחוזקה ולא קדשו שמך הנכבד וישימו בראשם הוד מלכות בגבהם ויחריבו את כיסא דוד בשאון תרועה " ... בית חשמונאי כיהן מ 152 לפנה"ס עד 37 לפנה"ס כשעולה הורדוס ... 120 שנה של מלוכה איומה ונוראה ... 10 השנים הראשונות מלך יונתן שמונה עי אלכסנדר באלאס ...דמיטריוס ממנה אח"כ את שמעון לכוהן גדול ... הייתה התנגדות מקיר לקיר, העם הצדוקים והפרושים העם התפלג .... אלה שמונו עי בית סלווקוס היו מחויבים ללוח השנה שלהם ... הכוהנים מבית צדוק עזבו את המקדש ולקחו את הספרייה איתם .. היו מספר מגילות של אותו ספר לצורך השאלה להעתקה ...

47.06 זה הרקע לכתיבת הרבע האחרון באוסף המגילות .. השנה הייתה מחולקת לארבע עונות או רבעונים בני 91 יום כל אחד ..ובכל אחת מהם 13 שבתות עם תאריך מדויק ... יחד 364 ימים בשנה החודש הראשון מתחיל ביום רביעי השני ביום שישי והשלישי ביום ראשון ... כל 7 מועדי אדוני הם בין פסח לסוכות בין ניסן לתשרי ... כל 7 שנים - וזה רק בסמכות הכוהנים - בשנת שמיטה מוסיפים שבוע לא ספור לפני ניסן כדי ש א ניסן יהיה יום השיוון של האביב .. מידי 28 שנים הוסיפו שבועיים לא ספורים כדי לתקן ... הזמן היה מקודש.. המחזורים של המשמרות היו מקודשים ...

50.00 במגילת המזמורים כתוב שדוד כתב 52 שירות "עולת השבת" ...3600 תהילים, 10 לכל 360 ימות השנה, ו 4 שירים מיוחדים פגועים ימים בהם העונות פוגשות אחת את השנייה ... א ניסן תמוז תשרי טבת כולם בימי רביעי ...

51.15 מאחר והכוהנים לבית צדוק הודחו והוחלפו עי הכהונה החשמונאית ואח"כ הורדוס מינה כהנים מסוריה ומצרים ..

51.57 **מי הם הפרושים?** הם אלה שאמרו לא רוצים בית צדוק ולא בית חשמונאי ... לא יכולים יותר עם המאבקים הכוהניים ... **רוצים ליצור מוקד חדש שמבוסס לא על עבודת המקדש והקורבנות אלא על לימוד התורה והתורה** .... עבודת המקדש היא בלעדית של הלווים .... **מאחר והכהונה החשמונאית לא לגיטימית ..הפרושים מזמינים בשנת 63 לפנה"ס את הנציב הרומי פונטיוס להציל אותם מבית חשמונאי** ... **אלכסנדר ינאי תלה 800 פרושים** ... כבוגדים ... רק שלומציון אשתו של אלכסנדר ינאי הייתה טובה ...

54.08 באותה תקופה הכוהנים לבית צדוק לקחו את הספרייה של המקדש ... והחביאו אותה במדבר יהודה ... אלה מגילות מדבר יהודה ... ובמקביל הם המשיכו לכתוב את הסיפור שלהם ... במשך 120 שנות השלטון החשמונאי ...

54.55 היה מאבק בין שתי קבוצות הכוהנים בית צדוק והחשמונאים... בפשר חבקוק יש סיפור מדהים ... ביום הכיפורים הכוהן הרשע בא לבלע את כוהן הצדק ביום הכיפורים ... זה בחלק השלישי – מתוך ארבע – של הספרייה .. הפולמוס – ספרות מלחמתית ... כהנים בני האור – המחזיקים את לוח השמש ובני חושך המחזיקים את לוח הירח ...

56.42 החלק הרביעי באוסף הוא ... פרה מקרא .. כמו מקרא ... כלומר סיפור המקרא מחדש בנוסח אחר .. למשל סיפור חנוך ... או על שרה במגילה החיצונית לבראשית ... אלה סיפורי מסורות שעברו מפה לאוזן ואולי גם במגילות שלא שרדו ... בימים של רבי עקיבא ורבי יהושוע ... כאשר נחתמו חמשת חומשי התורה .. בין חורבן בית שני לבין חורבן ביתר .... בקנוניזציה של התורה ספר היובלים, חנוך, עולת השבת, נשארו בחוץ ... כל מגילות מדבר יהודה הן ספרי קודש ..

59.56 **רבן גמליאל ציווה על רבי יהושוע לבוא אליו במקלו ובצרורו ביום הכיפורים** ... זו תקופה של ויכוח ... **רבי יהושוע היה לוי** ... **וניסה לשכנע את רבן גמליאל לקבוע שראש השנה יהיה ביום רביעי** .. **ורבן גמליאל שידע שזה הלוח הכהני** .. **אמר לו: אני השלטון, ואתה תתאים את עצמך אלי** ... רבי יהושוע נפל על פניו ובכה ... **רבי עקיבא אומר לו נשנה את הפסוק "אלה מועדי אדוני מקראי קודש אשר תקראו אותם במועדם"** אני אמחק את המילה במועדם ואהפוך אותם לאתם .. זה אפשרי בכתיב חסר .. ולכן כתוב במגילות "אותמה במועדמה" **ונכתוב "אלה מועדי אדוני אשר תקראו אתם"** ... **אין מקדש, אין סדר משמרות או קורבנות ... הם החליטו לשנות את עולם הערכים .. וממציאים לוח חדש ... לוח שנקבע כל פעם מחדש ע"י הפרושים – חז"ל בהמשך**... זה נמשך עד ימי סעדיה גאון ...

1.02.17 לא היה חג בשם ראש השנה .. לפני כן הוא נקרא יום זיכרון תרועה ... **עד אז השנה התחילה בחודש ניסן אז למה זה השתנה .... כי הייתה מהפכה של הפרושים שהיו ההנהגה החדשה של מפלגת העם** .. אין מקדש משמרות כהונה קורבנות ... העולם עומד על תורה עבודה וגמילות חסדים ...

1.03.59 הלוח היווני החשמונאי שהתחיל בסתיו מקורו בבית סלאוקוס ... היו בו 354 ימים היה בו עיבור כל שנה 3-2 זה לא הלוח שלנו... **בלוח שלנו אין מספר קבוע של ימי השנה, בית דין קובע את זה .... הלוח היחיד בעולם ..**

1.04.45 זכינו ומצאנו אוסף מגילות שכתבו כוהנים לבית צדוק ואנשי בריתם .... יצא ספר ביד בן צבי "מגילות מדבר יהודה" מאת אלישע קימרון ... וגם ספרה של רחל אליאור "זיכרון ונשיה" ....

1.08.25 יש עדויות על לוח ירחי ... כי לא כולם גרו ליד המקדש שם היה הכוהן הגדול מכריז מתי שבתות או חגים .... ביום יום התזמון היה לפי הירח ... זה היה הלוח של העם ... גם במצרים ... הוא היה הציר החברתי של המפגשים ... זאת לעומת המקדש וכוהני בית צדוק ... הלוח השמשי מבוסס על מתמטיקה ...

1.10.40 הכי בולט במגילות זה נוכחות המלאכים כמלמדי הלוח וכנושאי התפילה והקדושה לפי הלוח השמשי ... הקבוע ... הלוח השמשי הכוהני נדחה כי רבי עקיבא אמר שאלה ספרים חיצוניים כי כשאין מקדש אין צורך בלוח משמרות הכהונה .. ויש צורך בלוח שישמש בקהילות ישראל לעבדים שנשלחו לרומא וספרד .. היה חשוב שיהיה לוח מקומי שכל רב קהילה יחול לחשב לפי הירח

1.12.15 בפשר חבקוק כתוב שהכוהן הגדול מבית חשמונאי המכונה הכוהן הרשע .. בא להפריע לכוהן מבית צדוק ביום שישי יום הכיפורים ....

1.13.05 פסח ופסחא .. **הנוצרים שמרו על הלוח הכוהני העתיק** .. והמועד הקבוע לפסחא צריך להיות יום רביעי ... ואצלנו הפסח זז לפי ראשית החודש .. השומרונים מקבלים לוח כאשר הם באים אל הכוהן שלהם פעמיים בשנה ... גם הוא לוח לא קבוע ... גם אצל המוסלמים אין לוח קבוע ...

1.14.45 בסופו של דבר נצחו הפרושים .. בגלל חורבן המקדש ...

1.15.30 בתשובה לשאלה במגילות המילה **איסיים** לא נזכרת בכלל ... העדויות עליהם הם מהמאה ה 1 לספירה פילון, פליניוס, ויוספוס ... **פילון** מספר שמשה בחר קבוצה שאותה הכשיר לקדושה מיוחדת הם האיסיים הם אינם מתחתנים, והם נזירים, קדושים ולא חוטאים, ויש אלפים מהם ... בתורה זה לא כתוב ... **פליניוס** גנרל רומי ... הוא מספר שהוא שמע על קבוצה יוצאת דופן שגרה לחופי ים המלח שבוחרת לחברה רק את התמרים!!! והם מכונים איסיים ... 1.17.20 **יוספוס** חשמונאי ופרושי ... מספר שהיהודים מתחלקים ל 3 קבוצות פרושים איסיים וצדוקים ... אבל לא מספר על החשמונאים ... ולא על הכוהנים לבית צדוק ... ועל הצדוקים זה הפוך ממה שכתוב במגילות ... יש חוסר התאמה ... חשוב .. במגילות אין איסיים ... אחת המצוות החשובות פרו ורבו ומלאו את הארץ ... הכלל אין נזירות ביהדות ... גם בברית החדשה לא מופיע השם איסיים ... ומדובר על אלפי אנשים לפי השלושה ... קשה להאמין שיש תופעה חברתית שכוללת מספר גדול של אנשים ולא יהיה להם אזכור אצלנו או בברית החדשה ....

פילון	פליניוס	יוספוס
לא מתחתנים נזירים	מתבודדים נזירים	נזירים לא מתחתנים
משה בחר - יש אלפים מהם	מעטים	רבים בהרבה מקומות
בכל הארץ	ים המלח	ים המלח
פציפיסטים		מות על קידוש השם
חקלאים		פולחן השמש
חיי שיתוף		חיי שיתוף

המגילות הגנוזות – מי באמת כתב אותן - פרופסור עדנה אולמן מרגלית

1.20.00 בתשובה לשאלה השפה העברית שמרה על צדוקים ופרושים בעברית אבל לא על איסיים ... **איסיים מופיעה בפעם הראשונה כשעזריה דה רוסי .. בתרגום של יוספוס לעברית והמילה שתרגם היא אסנוי הוא תרגם לאיסיים** .. כלומר בכל הספרות של שלהי האלף הראשון לפנה"ס ותחילת האלף הראשון לספירה אין אזכור שלהם .. התנועה הקיבוצית היא קטנה ביותר אבל השאירה את רישומה על השפה העברית ...

1.22.15 לא ידוע מי כתב את המגילות .. הייתה הצלבה בין הטקסטים במגילות לבין האיסיים שמוזכרים אצל יוספוס - שלא יודעים מי כתב אותם והם מהמאה השנייה לפנה"ס לפי פחמן 14 ולפי הלשון, ושם המילה איסיים לא קיימת .. אז חיברו בניהם ...

1.23.28 בגלל 20 השנים שהמגילות היו מחוץ להישג ידם של מומחים בעברית ויהודים... הנזירים שלהם הייתה גישה אליהם מאוד אהבו את הסיפור .. התאים להם גם האיסיים, כיוון שכל חוקרי המגילות עד 67 כאשר הן חוזרות אלינו הם נזירים.. כולם היו מהעולם הנוצרי ... ועוד, המשפט של סוקניק שזה מזכיר לו איסיים על סמך פסקה אחת שהוא ראה .... למרות שליד המשפט הזה כתוב הכוהנים לבית צדוק אין ספור

פעמים ... לסוקניק השיתוף ברכוש ובהון כמו מה שקרא בתיאורים של פילון פליניוס ויוספוס ... במחקר מקובל שחייבים להביא הוכחה טקסטואלית לכל טענה היסטורית ואין ...

מי חיבר את מגילות קומראן - פרופ' איל רגב

2.00 ברור שהמגילות האלה הן גניזה ... מתקופת המרד הגדול ... סרך היחד ממערה מספר 4 ...

פשר הדבר המטיף הכזב הזה אשר .... חסרים חלקים של המגילות ... הקנקנים בהם נמצאו המגילות ייחודיים למגילות קומראן יש שם הרבה מבנים שיש לגביהם ויכוח האם יש קשר בינם לבין המגילות ...

5.00 נעסוק בעיקר במגילה אחת ... החשובה להבנת עולמם של מחברי המגילות .. סרך היחד... מגילה נוספת, ברית דמשק, בשמה המלא "באי הברית החדשה בארץ דמשק"...שניהם מסכמים את האידאולוגיה של חברי הכת ... ויש גם את הפשרים ... לפרש את המקרא פרוש אקטואלי במובן של לגלות את העתיד ... יש תפילות רבות למרות שלא היו תפילות קבע כמו אחרי החורבן ...

6.50 יש חיבורים שעוסקים במשיחיות ... המפורסמת ביותר, **מגילת בני אור בבני חושך** ...

7.10 העולם שלהם מתחיל מההלכה ... מגילת המקדש – צריך לבנות מקדש אחר, חדש, עם הלכה יותר מחמירה, הפרדה בין קורבנות הכוהנים והעם ... והר הבית צריך להקיף את כל שטח העיר העתיקה של ימינו ... ומגילת מממממ **מעשה התורה** .. מכתב ובו 17 הלכות בו הם מנסים לשכנע שלא אלה ולא אלה צודקים ... כותבי המכתב מתווכחים עם מה שיופיע מאוחר יותר במשנה ... מכאן שהם מתווכחים עם הפרושים שהפכו לחז"ל ...

8.40 שני קטעים מ **פשר חבקוק** ... המספרים על שני יריבים של הכת ..

" פשרו על הכוהן הרשע אשר רדף אחר מורה הצדק לבלעו בכעס חמתו אבות גלותו ובקץ מועד מנוחת יום הכפורים הופיע אליהם לבלעם ולכשולם ביום צום שבת מנוחתם"

יש שתי דמויות המנהיג של הכת – לא מופיע שמו – מכונה מורה הצדק ..והכוהן הרשע .. הכוהן החשמונאי ... הכוהן הרשע הומת בייסורים עי אויביו .. זה מתאים רק לאחד זה יונתן החשמונאי אחי יהודה המכבי שהושבע ע"י טריפון .. נלקח כבן ערובה ואז נרצח ... הוא זה שהקים את המדינה החשמונאית .... יריבו הגדול היה מורה הצדק ...

10.10 אבל יש עוד יריב למורה הצדק ... אולי המייסד של כת היחד ...

חבקוק פרק א "פסוק ד - ה:"על כן יצא המשפט [מעוקל" "כי פעל פעל בימיכם ה]לוא ת[אמינו כיא] יסופר" - [פשרו על רשעים] ובוגדים עם איש הכזב כי לוא [האמינו את אשר ספר] מורה הצדק מפיא אל ועל הבו[גדים בחוקי אל ובברית] החדשה כי לוא האמינו בברית אל [ויחללו] את שם קודשו"

הברית החדשה כאן זו ברית שמופיעה בירמיהו, ברית חדשה של הלכה, וחוקים, ותורה שבעל פה של חלק מעם ישראל עם הקדוש ברוך הוא ... ויש שבוגדים במורה הצדק שגם הוא כהן ועוברים אל איש הכזב ... מן ההקשר יודעים שהוא איש אפרים מנהיג של דורשי החלקות .. כינויים שמכוונים לפרושים ... ואיש הכזב הוא המנהיג שלהם – איל רגב מציע - יוסי בן יועזר איש צרדה

12.52 **מגילת ברית דמשק** ... יש קבוצה שמרגישה אשמה .. הם לא יודעים מה הפתרון אבל יודעים מה הבעיה .... כעבור 20 שנה האל מקים להם מורה צדק ... וכך נוצרת קבוצה שיש לה דרך חדשה לתקן את מה שקורה בתקופתם ...

ברית דמשק – רעיונות מרכזיים

לאל ריב עם האנושות ועם ישראל בכללה

עם ישראל חטא וחוטא ולכן נענש

מייסדי הכת הם מיעוט נבחר עי האל

הם חשים תחושת אשמה " ויבינו בעוונם וידו כי אשמים הם ויהיו כעורים וכמגששים"

האל הקים להם מורה צדק להדריכם

פשר חבקוק .. למדנו כי למורה הצדק נגלו נסתרות לפרש את דברי הנביאים

יתר העם דחה את המורה ותורתו והמשיכו ברשעתם

14.00 ההתגלות למורה הצדק

<u>פשר חבקוק</u> ז 4-5 "ואשר אמר למען ירוץ הקורא בו פשרו על מורה הצדק אשר הודיעו אל

את כל רזי דברי עבדיו הנביאים"

14.40 זה חשוב כי **אם יודעים מה הנביאים רוצים, יודעים מה האל רוצה .. ואם יודעים מה הנביאים אומרים על העתיד לבוא, בעצם <u>יודעים מתי יבוא המשיח</u>** ...

15.00 **<u>הודיות המורה</u>** הודיות יב ד 27-28 " כי הודיעתני ברזי פלאכה ובסוד פלאכה הגברת עמדי

והפלא לנגד רבים בעבור כבודכה ולהודיע לכל החיים גבורתיכה"

את הסודות הכמוסים ביותר האל מגלה למחבר המגילה .. מה ההסבר לתוכנית האלוהית ... זה **הדבר הכי טוב שאדם דתי יכול לבקש** ... כי **כך הוא מרגיש קרוב לאל ושנית הוא יודע מה לעשות לפי הקדוש ברוך הוא ...**

ועכשיו מ **<u>סרך היחד</u>**

13. [בתכונים האלה] יבדלו מתוך מושב אנשי העוול ללכת למדבר לפנות שם את דרך הואהא

14. כאשר כתוב [בישעיהו מ'] במדבר פנו דרך .... ישרו בערבה מסילה לאלוהינו

15. היאה מדרש התורה אשר ציווה ביד משה לעשות ככל הנגלה עת ועת

16. וכאשר גלו הנביאים ברוח קודשו [התפלפלות על ללכת למדבר] וכל איש מאנשי היחד בריתי

16.37 אז **איך לומדים את התורה? התורה אצלם מגיעה מלמעלה**, ככל הנגלה עת לעת .... הדגש הוא על גילוי מעת לעת .. **התגלות מהאל לא באופן חד פעמי ... ולכן <u>רק הם יודעים לשמור את התורה</u> נכון**

<u>ההתגלות היא לכל חברי כת היחד</u> ... כת היא קבוצה מתבדלת ..

20.38 וכל איש מאנשי היחד בריתי

17. היתר אשר יסור מכול המצווה דבר ביד רמה אל יגע בטהרת אנשי הקודש...

כלומר אסור למישהו רשע מאנשי הכת לגעת בטהרת אנשי הקודש ... ובמקום אחר כתוב שאסור לאנשי הכת לבוא במגע עם אנשים מחוץ לכת ...

21.18 **הם מגדירים את עצמם** ..

תמימים מכל הנגלה מכול התורה לעשות אמת וצדקה ומשפט ואהבת חסד והצנע לכת איש את רעהו ... מצוות בן אדם לחברו

21.27 הם תופסים את עצמם **"בית קודש לישראל וקודש קודשים לאהרון" ... כלומר הם קדושים יותר מבית המקדש** ... בפשר חבקוק כתוב ש **בית המקדש פסול מבחינה מוסרית זה כשהוא בשיאו בתקופה החשמונאית** ... הכהן הגדול מבית חשמונאי ... הם מחליטים להפנות לו עורף ומאמינים שהקדושה נמצאת אצלם ... " קודשים לאהרון עדי אמת למשפט ... לכפר בעד הארץ" **הם יכולים להגיע לכפרה רק ע"י הצטרפות ושמירה על כללי הכת ... וזאת באמצעות תפילה והתנהגות מוסרית** ...

23.54 מי שחטא נגד הכת והוא מורחק הוא צריך להתייחס כאילו הקריב קרבן חטאת או אשם ..

24.30 **<u>במגילת ההודיות</u>** עולה התפיסה ש **חבר בכת הוא חוטא אבל נבחר ע"י האל לחזור בתשובה ... ולהשיג כפרה ... בכל יום הוא מתעורר כחוטא והולך לישון כזכאי .. תהליך יום יומי** ... זו קומונה ... דבר שלא היה קיים בעולם ????

25.50 הקבלה לקומונה

1. יש פקיד שבוחן את המועמד
2. כל חברי הכת בוחנים
3. שנת ניסיון. המועמד מורחק מטהרת הרבים והכסף שלך לא מצורף
4. שנת ניסיון שניה. המועמד מורחק ממשקה הרבים ... הכסף לא מצורף
5. המועמד מתקבל וכספו נכנס

הם פוחדים שאולי אתה לא מוכן ותהרוס להם ..

27.30 משיחיות ... רגילים למשיח בן דוד ולפעמים מזכירים את משיח בן יוסף שנהרג לפניו ... אבל בקומראן רוצים יותר... גם בן דוד מישראל וגם משיח אהרון וגם נביא שיבשר עליהם .. בחלק אחר מהפשרים יש שניים אחרים צמח דוד העומד עם דורש התורה – כמו משיח בן דוד, ויש המנהיג הדתי דורש התורה אולי הכוהן הגדול של אחרית הימים ..

28.28 **איך יגיע המשיח? מלחמת בני אור בבני חושך**

המלחמה לא תהיה פשוטה ..

שלב א מלחמה באדום מואב בני עמון פלשת גדודי כתיי אשור – אולי הסלאוקים - ומרשיעי ברית – אולי המתייוונים העמים הגובלים בארץ ישראל

שלב ב הכתיי במצרים - בית תלמי - מלכי הצפון ו

שלב ג כל השאר בני יפת – יוון

בשלושה אלה מנצחת ישראל

ואז באות שלוש תבוסות ...

ובשלב הסופי השביעי מתערב האל, קדושים יופיעו – מלאכים .. **הכת מאמינה במלאכים** .. העולם הוא מלחמה של בני אור בבני חושך ורק עם הנשק הסופי המלאכים אנו מנצחים

30.52 כל זה בעמוד הראשון של המגילה .. כל השאר זה תיאורים איך תתבצע המלחמה...זו מלחמה בכלים מיסטיים ... במלאכים זה פאן דתי ..

31.10 דיני שבת מאוד חשובים להם ... וגם בדיני טהרה ... יש קשר מורכב בין האתר לבין הכת והמגילות – אפשר לקרוא ב קתדרה 148

בקומראן נמצאו 10 מקוואות ... טהרה מאוד חשובה לכת

לסיכום קבוצה היחד ממשיכה את מורה הצדק שמאמינה שיש לה שרשרת התגלויות קבוצה עם תחושת אשמה ומצד שני אמונה שבעבודה קשה הם ישיגו כפרה ומחכים לימות המשיח ...

המגילות ושאלת האיסיים - מיתוס או מציאות ד"ר אדולפו רוייטמן, אוצר היכל הספר

1.04.37 רחל אליאור טוענת שסיפור האיסיים הוא אוטופיה .. המצאה של המחברים פילון פליניוס ויוספוס .. הטענה שלי שהיא לא קוראת נכון את סוג הספרות שלהם .. ג'ון קולינס אומר שיש הבדל בין הטקסט לבין מה שאנחנו מגלים במגילות... מצד אחד מיסטיקה הלניסטית, ומצד שני ראיה אפוקליפטית..הכתיבה של השלושה הייתה מכוונת לקוראים יוונים .. יחד עם זאת ההתאמה בין התיאורים גדולה ומכריעה ... המגילות לעומת זאת נכתבו לצרכים פנימיים של הכת / קהילה ... דוגמה: כתב CNN המדווח על סיפור הוא פונה לקהל בארה"ב ... אז התיאור שלו יהיה שונה ממה שנראה במקום

1.08.01 חוקר אחר ... ביל ... אומר שנושא הלוח העיברי החשוב כל כך לאליאור ... לא חשוב לקורא הרומי יווני ... אין אזכור של טומאה וטוהרה ... ואין זכר למחלקות הלוח והמקדש ... האם כתב CNN יסביר את ההבדלים בין לובביץ לסאטמאר ... ולכן המקורות לא ידברו אותה שפה ... **אליאור מאשימה את אנשי המחקר שלא קראו דברים מסוימים והתעלמו מהם ... דווקא היא מתעלמת מההסברים/טיעונים אלה שהיו קיימים כשכתבה את ספרה**... למשל דורון מנדל שכתב מאמר שלא מוזכר ... אומר " ככל שזה נוגע להיסטוריה אורח החיים בקומראן משקף אידאליזציה של הפילוסופיה ההלניסטית" ... דוגמה בעתיד יכתבו על הקיבוצים .. ומישהו יוכיח שאלה תיאורים בלתי אפשריים ... בעולם של שוק חופשי ... וכן גם אם זה נראה בלתי נתפש בעולם הקלאסי זה לא היה ... מדנל כהיסטוריון אומר שיכול להיות שהאיסיים ניסו לחיות על פי המדדים של אותן אוטופיות ... 1.11.33 אם אליאור טוענת שמדובר באוטופיות היא הייתה צריכה לבחון את השאלה הזו ולהתמודד עם הטענות של מדלן בנוגע לאוטופיות ...

1.12.08 בהתייחס למאמר של פרופ דני שוורץ על האיסיים: אמנם יש הבדלים בין .... כולם מבינים שהיו בעיות אבל זה לא אומר שאפשר לטעון שלא היו איסיים .... ואלה טיעוניו:

א. פילון ,פליניוס, ויוספוס כתבו במאה הראשונה לספירה לעומת המגילות שנכתבו במאות ראשונה ושנייה לפני הספירה ... ואולי דברים השתנו

ב. יתכן שהיו **הבדלים בין הקבוצות השונות של האיסיים ... מהמקורות האיסיים יוספוס הוא היחיד שאומר שהיו שתי קבוצות ... אלה שלא מתחתנים ואלה שכן ... ואולי היו יותר** .. דוגמה: איך לתאר את החברה הישראלית לאיש מאדים שאין לו סיכוי להבין אותה .. מה דתיים וחילוניים זה מספיק .. הרי אנחנו מתחלקים לכל כך הרבה תת קבוצות ... חז"ל כתבו כד כיתות היו בישראל **... לכן בתיאור של יוספוס זה מתאים רק לחלק .... וגם מתוך המגילות עולה שאין רק את כת היחד, יש גם החומרים מברית דמשק ושם התמונה שונה ... שם עוסקים בילדים ונשים ומשפחות ...**

1.15.20 **ג.** ל יסופוס הייתה מגמה להשאיר רושם חיובי על האיסיים .. כאשר הוא שאף ליפות את הסיפור ...

1.16.00 אליאור מתייחסת בחוסר זהירות לשאלת הדמיון .... היא אומרת "דמיון מסוים" כשהיא מתייחסת לדברי פרופ גושן גוטשטיין ...והיא אומרת בספרה: "כשבאים להשוות את הכיתות בין מה שכתוב במגילות לבין הכתבים של פפ"י - פילון פליניוס יוספוס - "הפרטים הם המכריעים" "אולם דמיון בין פרטים בין האיסיים לבין אנשי כת ים המלח לא נתגלה ... העובדה המדעית שאין דמיון בפרטים ולכן אין בסיס לתיאוריה האיסיית" ואליאור מאמצת את התזה הזאת ...

1.16.55 אבל בדוקטורט שלי ???? היה ברור שהפרטים מקבילים ומרשימים ביותר

פרופ דני שוורץ מביא את נקודות הדמיון המכריעות בדוקטורט של אדולפו רוייטמן

ראשית המיקום צפון ים המלח בפליניוס ..**שנית** נושא הנשים ... **שלישית** סדרי קבלה לכת ...פרטים דומים בין תיאורי יוספוס לבין התאור במגילות .. אין אצל פילון ופליניוס ... **רביעית** שיתוף כלכלי ... ספרים מקודשים .. סגפנות ומשמעת, יחס למקדש ולקרבנות, ואמונה בגזרה קדומה ...

1.18.06 יוספוס מתאר את הקבוצות ומחלק אותם לפרושים צדוקים ואיסיים ... ובתזה של אליאור היא אומרת שזה תיאור דמיוני על האיסיים **... אבל יוספוס** לא רק מדבר על האיסיים שלא מתחתנים ועל האידאלים שלהם אלא בהקשר אחר הוא מספר על איסיים שחיו בירושלים והיו בקשר עם הורדוס .. הוא מזכיר את יוחנן האיסיי שעמד בראש הכוחות באזור לוד במרד ... ובנוסף, הוא עצמו **בספר האוטוביוגרפי שלו, מתאר שכשהיה בן 16 כמו כל צעיר עובר בין כל הקבוצות, פרושים צדוקים ואיסיים ... כלומר הוא הכיר אותם ממקור ראשון ...**

פרופ קולינס אומר: למרות ההבדלים בין יוספוס וסרך היחד ... התיאורים קרובים יותר מכל מסמך אחר

1.19.50 **ונושא השם איסיים שלא מופיע אצלנו במקורות** ... אבל יש כאלה שטוענים שכן יש אזכורים וראוי היה שאליאור תזכיר אותם ותתמודד עם הטענות שהם מעלים ... **כבר במאה ה 16 עזריה מן האדומים ... טוען שיש מקור למילה ביוונית אכנו או אוסיו** ... והיום חוקר בשם גורנסון באנציקלופדית אוקספורד לארכאולוגיה ... מה מסתתר מאחורי השם הזה? חשבו שזו מילה שמית או המילה "חסריה" – חסידים, או "אסיה"ASAYA – רופאים ... אבל אף אחד מהם לא מופיע בטקסטים קדומים .. אבל יש מילה שחוזרת בכמה מגילות, "עושי התורה" ... בהשוואה, שומרונים = שומרי התורה ... [תרגילים לשוניים עם המילה איסיים זה אסנוי אבל אפשר להגיד אוסיו .. מאוד מעורפל .. מאוד מאוד מעורפל]

הרבים של "עושי התורה" = עושים, שמצלצל כמו איסיים ... ואם זה נכון אז אכן עושי התורה מופיעים במגילות ... ולכן הוא טוען שזה מטה את הכף לכיוון של עובדת קיומם ... ולכן **אליאור** צריכה להתמודד גם כאן אם הטענות האלה ולהפריך אותן .. והיא **אפילו לא מזכירה את זה**

1.24.18 **וטיעון נוסף של אליאור למה אין אזכורים של האיסיים במפורש או במרומז במגילות** ... **אבל גם הורדוס לא מוזכר אז מה הוא לא היה** ... דוגמה ... ירמיהו לה הוא מזכיר את בני ריכב .. אבל אין אזכור שלהם באף מקום ... אז מה הם לא היו ... אליאור טוענת שהאיסיים הם המצאה של **פילון** ..אבל הוא **מספר על קבוצה תאפאוטים - המרפאים - והוא ממקם אותם מחוץ לאלכסנדריה ובזמנו ... ואין עליהם שום עדות אחרת ..**

1.27.04 **אבל הטיעון הטוב ביותר של אליאור...** זאב ספראי מאוניברסיטת בר אילן .. **העדרם של כיתות ים מלח מספרות התלמוד** הוסבר פעמים מספר ... אגב אליאור לא מזכירה אפשרות אחרת מלבד זו שלה ... עובדה היא ש **כיתות אלה נפגעו קשות עקב החורבן** ... **כוחם של הפורשים הצטמק ביותר** ... לאחר החורבן **עם הקמת המרכז ביבנה נפתחה פעולה רחבה נגד כתות הפורשים לסוגיהם** .. **תלמידיו של יוחנן בן זכאי ובעיקר רבי יהושוע בן חנניה מנהלים ויכוחים עם פורשים שונים** ומתאמצים לישר את הקו

... **במסגרת זו חוסלו שרידי הכיתות הפורשות** .. **ואלה שסירבו לקבל את מרות החכמים הופרשו והורחקו מכלל ישראל .. חיסולם של קבוצות אלו מסביר את התופעה מדוע ספרות התלמוד אינה מכירה את האיסיים** .... יתר על כן **האיסיים התייחסו באיבה אל הפרושים וזו הייתה הדדית והיא זו שגרמה להתעלמות מהם** ... ואי השימוש בתורתם ודעותיהם ... אליאור קוראת באופן תמים בלי תחכום את המקורות האלה וגם את המאמר הזה היא לא מעלה

1.29.00 **זאב ספראי** מאוניברסיטת בר אילן שואל האם אין זכר אצל חזל לכת מדבר יהודה .. והוא **אומר שיש ... ראינו כי בימי הבית הייתה קבוצה שכונתה בני שוטי ים וזוהתה עם בני ריכב** ... כאשר **חז"ל מדברים על בני ריכב הם מתוארים כמו אותם הנזירים שחיים בים המלח** ... תיאורה של קבוצה זו מעלה את האפשרות שמה לפנינו כיתה מכיתות ים המלח... **חכמים מתקופת יבנה ואושה דנו בקבוצה זו ותיארו את חייה בצורה אידאליסטית תוך גילויי הערצה והערכה לחייהם** ראינו בתיאורים אלה מסתתר חומר חשוב הן להכרת חיי הכת והן לתיאור עולמם הרוחני .. אז **להגיד לא היה ידוע זה לא נכון** ..

1.30.20 **חוקרים שדוגלים בתזה של האיסיים ... זהירים בדבריהם ... אבל מאמצים את קיומם של האיסיים ככאלה שחיו באזור קומראן וחיברו את המגילות – ולא כוהנים מבית המקדש כפי שטוענת אליאור**

1.32.00 אמר מישהו מתחום עיצוב הריהוט הדני ... הנס וגנר .. קשה להאמין זה דבר מופלא אבל לעיתים קרובות אתה מסיים בנקודת ההתחלה ..

כתבי קומראן והרעיון המשיחי - פרופסור ישראל קנוהל

1.30 הבדווים שמצאו את המגילות הגיעו אתן לבית לחם לסנדלר שהיה גם סוחר עתיקות ושמו קנדו .. בנו בעל חנות עתיקות בירושלים ובבית לחם מספר: הם אמרו לאבא תתקן לנו את הסנדלים מהמגילות ... הוא שייך לכנסיה הנוצרית האשורית, נולד ב טור עבדין בגבול סוריה תורכיה ... הם נרדפו עי התורכים כמו הארמנים ... ולכן הוא ידע ארמית ... שזה כתב עברי ... קנדו מגיע לראש הכנסייה האשורית בירושלים .. והראש הכנסייה מראה את המגילות לסוקניק ... ונחמן אביגד ... הוא קונה 3 מהמגילות ואז פרצה מלחמת השחרור .. והמגילות התגלגלו לארה"ב .. ואז נרכשו בידי בנו יגאל ידין ... מגילת ישעיהו פשר חבקוק ... חברי הכת חשבו שבמקרא יש סודות שצריך לפרש אותם ... מגילת המלחמה בני אור ובני חושך ... תקנון הכת בשם סרך היחד ...

7.18 יש פשרים לתהילים, לנחום, ועוד ספרים .. תיאור חיי הקהילה, ברית דמשק ... בשנות ה 50 מתארגנת משלחת מחקר בינלאומית אמריקאים אנגלים וצרפתים ... במערה 4 .. התגלו חלקי מגילות חשובות ... במערה 3 מגילה מנחושת ... אוצרות בית המקדש – שמורה במוזאון בעמאן ... במערה 11 מגילת המקדש ...

9.15 הציפיה למשיח בן דוד ... מתעוררת בתקופת שיבת ציון ... ונאחזה בדמותו של זרובבל בן שאלתיאל מזרע בית דוד ... זרובבל נעלם לא יודעים מה קרה לו ... ומאז הרעיון הדודי המשיחי .. שוקע בתרדמה שנמשכה יותר מ 400 שנה ורק בכתבי קומראן יש תחיה שלה ...

10.28 **מתי נכתבו המגילות? בגלל יוספוס חשבו שכאשר החשמונאים הפכו לכוהנים גדולים אנשי קומראן שהיו ממשפחת צדוק פרשו למערות קומראן** ויש בעיה כי בכתבים שלהם הם לא תוקפים אותם על כך שלקחו את הכהונה שלא בצדק???

11.37 **ג'ודי מגנס שחפרה באתר מתארכת את הקמתו סביב 100 לפנה"ס וזה גם לפי כתבי היד הכיתתיים שנמצאו וזה לא מתאים לכהונה של החשמונאים** .. והאירועים הראשונים שעליהם כתוב במגילות הם הכי מוקדם מתקופת אלכסנדר ינאי סביב 100 לפנה"ס ... **וזה בערך תאריך היווסדות הכת**

13.40 מה הוביל ליסוד הכת – האיסיים?? ... ראשית עניין לוח השנה ... בבלי ושמשי ... בפרוש חבקוק הם מספרים על הכוהן הרשע שרדף את מורה הצדק בעצם מנוחת יום הכיפורים ... כנראה שמדובר ביום הכיפורים לפי אנשי קומראן ... אבל **מה קרה בשנת 100 שיכול היה להביא לפרישת הכת?**

16.55   בעקבות דוד פלוסר ... **התנגדותם לכך שהכוהנים החשמונאים סביב 100 לקחו על עצמם גם את המלוכה ... יהודה אריסטובולוס או אחיו אלכסנדר ינאי** ... כתר המלכות צריך להיות בשבט יהודה ולא בשבט לוי ... וזה מופיע בפשר בראשית מט ... אגב הם כתבו את זה מחוקק מבין דגליו במקום מבין רגליו ... ועוד: "ואלפי ישראל המה הדגלים כך צריך להיות עד בוא משיח הצדק צמח דוד כי לו ולזרעו נתנה ברית מלכות עמו עד דורות עולם"

20.30 אלכס: **לאיזה משיח ציפו בקומראן?** .. זה מגוון ... **לפעמים הם מדברים על 2 משיחים ... אחד כהני ואחד מלכותי** ... הם **ראו מלחמה באחרית הימים** ... **ולפי המגילות המשיח המלכותי הוא זה שינצח** .. **בחלק מתעודות קומראן יש רמזים לדמות משיחית אחרת ... משיח סובל ! ...** וזה נמצא ב 3 מקומות

24.00   1. מגילת ישעיהו היחיד השלם מקומראן ... וגם שונה מזו שידועה לנו אחריה .. הנבואה על העבד הסובל ישעיהו נב **יג** הִנֵּ֥ה יַשְׂכִּ֖יל עַבְדִּ֑י יָר֧וּם וְנִשָּׂ֛א וְגָבַ֖הּ מְאֹֽד׃ **יד** כַּאֲשֶׁ֨ר שָׁמְמ֤וּ – התפלאו - עָלֶ֙יךָ֙ רַבִּ֔ים כֵּן־**מִשְׁחַ֥ת** מֵאִ֖ישׁ מַרְאֵ֑הוּ וְתֹאֲר֖וֹ מִבְּנֵ֥י אָדָֽם - **בנוסח המסורה** **כתוב "נשחט מאיש", מראהו נראה דוחה פצוע מלא ייסורים – אבל בנוסח מקומראן במקום זה כתוב "משחתי"** ... ובהמשך ישעיהו מג **א** מִ֥י הֶאֱמִ֖ין לִשְׁמֻעָתֵ֑נוּ וּזְר֥וֹעַ יְהוָ֖ה עַל־מִ֥י נִגְלָֽתָה׃ **ב** וַיַּ֨עַל כַּיּוֹנֵ֜ק לְפָנָ֗יו וְכַשֹּׁ֙רֶשׁ֙ מֵאֶ֣רֶץ צִיָּ֔ה לֹא־תֹ֥אַר ל֖וֹ וְלֹ֣א הָדָ֑ר וְנִרְאֵ֥הוּ וְלֹֽא־מַרְאֶ֖ה וְנֶחְמְדֵֽהוּ׃ **ג** נִבְזֶה֙ וַחֲדַ֣ל אִישִׁ֔ים אִ֥ישׁ מַכְאֹב֖וֹת וִיד֣וּעַ חֹ֑לִי וּכְמַסְתֵּ֤ר פָּנִים֙ מִמֶּ֔נּוּ נִבְזֶ֖ה וְלֹ֥א חֲשַׁבְנֻֽהוּ׃ **ד אָכֵ֤ן חֳלָיֵ֙נוּ֙ ה֣וּא נָשָׂ֔א וּמַכְאֹבֵ֖ינוּ סְבָלָ֑ם וַאֲנַ֣חְנוּ חֲשַׁבְנֻ֔הוּ נָג֛וּעַ מֻכֵּ֥ה אֱלֹהִ֖ים וּמְעֻנֶּֽה׃ ה וְהוּא֙ מְחֹלָ֣ל מִפְּשָׁעֵ֔נוּ מְדֻכָּ֖א מֵעֲוֺנֹתֵ֑ינוּ מוּסַ֤ר שְׁלוֹמֵ֙נוּ֙ עָלָ֔יו וּבַחֲבֻרָת֖וֹ נִרְפָּא־לָֽנוּ׃**

פסוקים שהנוצרים מתחברים אליהם ... נבואות ישעיהו מיוחסות לשני נביאים עם אותו שם, השני דוחה את המשיחיות הדודית ואומר שחסדי דוד ניתנים לכל העמים ... הוא קורא לכורש משיח ...

27.22   אין כאן משיח אישי אלא משיח קולקטיבי – כל עם ישראל הסובל הוא המשיח ... אבל **כאשר סופר קומראן מוסיף   י   אחת, וכותב "משחתי" הוא משנה את כל התמונה כי הוא מדבר על אינדיבידואל, אדם שנמשח, משיח פרסונלי** ... חיבור אחר מופלא בקומראן "שיר השבח העצמי" .. קנוהל כתב ספר "בעקבות המשיח" .. והוא לא בטוח שהוא עומד היום מאחורי כל מה שכתב שם ... בעיקר בהתייחס לתיארוך הכתיבה והזיהוי ההיסטורי – מה הוא אומר על עצמו כשהוא נשען על ישעיהו נב "מי כמוני נבזה מי כמוני חדל אישים" הוא מזהה את עצמו עם העבד הסובל ... וממשיך "מי כמוני באלים" שמופיע בשירת הים שמות טו שמכוון לאלוהים ... ועוד הוא אומר "אני ישבתי בשמים" "מי יגודני בפתחי פי ומזל שפתי מי יכיל" **שילוב של משיחיות וסבל וטענה למעמד של כעין אלוהי רק למשיח מותר לשבת בשמים** ... יש כאן חידוש עצום של פרשנות אישית לישעיהו ...

32.30   **אלכס: האם זה טקסט פרוטונוצרי ?** יש ויכוח על התיארוך ... מומחה תיארך את הכתב הזה לימי הורדוס .. אבל אח"כ הוא נבדק בפחמן 14 ונמצא יותר מוקדם ... ברור שזה לפני הנצרות .. **ישוע עוד לא נולד ... וכבר יש מישהו שמשלב משיחיות וסבל וזה דבר מהפכני** ... כאשר ישוע אומר על עצמו שהוא עתיד לסבול ולמות ... **חוקר גרמני חשוב בשם בולטמן אומר כל זה לא יצא מפיו של ישוע ההיסטורי כי בזמנו לא הייתה תפיסה בן האלוהים הסובל .. לא היה קיים ביהדות של התקופה ... ולכן זה הוסף בידי ממשיכיו אחרי צליבתו** ... [סותר את מה שנאמר בהמשך] .... עצם **העובדה שבקומראן היה לפחות חוג שראה את השילוב של בן האלוהים הסובל כאפשרי .. משיח שיושב בשמים אבל גם סובל ... מאפשר לנו לראות במבט חדש את הברית החדשה .. כי השילוב הזה היה קיים דור או שנים לפני ישוע** ... יש 5 כתבי יד שמתארים דמות דומה ... מגילת ההודיות במלחמת בני אור זה לא חד פעמי ... 37.29   **יוחנן המטביל לפי דעת הרבה חוקרים היה כנראה חבר או הכיר את כתביה והוא יכול היה להעביר אותן לישוע** ...

38.00 **מה חושבים <u>הפרושים על הרעיון המשיחי</u> ?** יש חיבור אחד "מזמורי שלמה" המתייחס לכיבוש ירושלים בידי פומפאוס ... מגיע בשנות ה 60 במאה הראשונה לספירה להתערב בריב האחים החשמונאים .. משתלט על ירושלים ומחלל את המקדש .. הספר תוקף גם את המלכים החשמונאים ומתאר בצורה חריפה את הכיבוש וחילול המקדש ... והוא גם **מבטא <u>ציפייה ברורה למלך משיח מבית דוד שיבוא ויגאל את עם ישראל ... ולמלך יהיה מעמד כעין אלוהי</u> .. ה' משיח ... כלומר זה מגיע/מחלחל גם אל הפרושים באלכסנדריה**

41.19 הקבוצה השלישית שקיימת ביהדות הם **<u>הצדוקים</u>** – **הכהונה ששלטה במקדש**... **יש עדויות מחז"ל מיוספוס והברית החדשה** ... **שמצירוף שלהם אנחנו מבינים שהצדוקים לא האמינו בהשגחה האלוהית .. שהאל יודע את מעשה בני האדם .. לא האמינו במלאכים ולא בתחיית המתים** ... סביר שהצדוקים ממשיכים את **<u>התפיסה הכוהנית שרצתה לבדל בין האל והאדם</u>** ... **האל הוא נצחי הוא מרומם האדם בן תמותה** אי אפשר לשבור את המחיצה הזאת **<u>ולכן התפיסה של משיח בעל מעמד אלוהי הוא פסול בעיניהם</u>**

42.50 אלכס: **האם הצדוקים הם היהדות הרשמית?** הם קבלו הכרה מהרומאים כמנהלי המקדש ויצגו את העם בפני הרומאים ... **הפרושים לא היו קבוצה גדולה אבל מרבית העם הפשוט הלך איתם** .. הצדוקים היו אריסטוקרטיה כי היא שלטה במקדש ...